МОНАХЪТ И МАСЛИНОВОТО ДЪРВО (притча)

Един монах посадил маслиново дръвче и започнал да се моли: *„Господи, изпрати на моето дръвче дъжд”*. И Господ изпратил на земята дъжд.

Дръвчето се напоило с влага, а монахът продължил да се моли: *„А сега, Господи, моля да изпратиш много слънце – на моето дръвче му е нужна топлина”*. И Господ изпратил слънце.

Дървото расло. Монахът продължавал да се моли за него: *„Господи, изпрати малко студ, за да укрепнат кореният и клоните”*. Господ изпратил студ и… дървото загинало.

Монахът много се разстроил. Отишъл при друг монах, за да разкаже история си и да сподели мъката си.

„Аз също имам маслиново дръвче, виж” – отговорил другият монах. Неговото дърво било израсло прекрасно. *„Но аз се молих по-различно. Аз казах на Бога, че той е Творецът на това дръвче и по-добре знае какво му е нужно. Просто молех Бога да се погрижи за него и Той това и прави”*.

Това важи и за нас. Ние често искаме това, което сами считаме, че ни е необходимо. Но само Господ знае какво ни е нужно. Доверете Му се напълно!

Превод от руски: храм „Св. прор. Илия”

ИЗЛЕЗЕ НОВ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ "БЛАГОВЕСТИЕ"

*Излезе нов **брой 358** на Енорийски лист **“Благовестие”.** Може да го намерите по-долу или да изтеглите от тук*

Енорийски лист “Благовестие”, брой 358

ИЗЛЕЗЕ НОВ БРОЙ НА ЕНОРИЙСКИ ЛИСТ "БЛАГОВЕСТИЕ"

*Излезе нов **брой 357** на Енорийски лист **“Благовестие”.** Може да го намерите по-долу или да изтеглите от тук*

Енорийски лист – Благовестие, брой 357

АРХИЕРЕЙСКО БОГОСЛУЖЕНИЕ ПО СЛУЧАЙ ПРАЗНИКА НА СВ. ПРОР. ИЛИЯ В ХРАМ "СВ. ПРОР. ИЛИЯ"

На храмовия празник на храм „Св. прор. Илия”, 20 юли 2018 г., с благословението на Негово светейшество Софийския митрополит и Български патриарх Неофит, Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп – викариен епископ на Софийския митрополит, възглави архиерейска света Литургия в чест на нашия небесен покровител – славния пророк Илия.

В съслужение с него бяха председателят на храма – протойерей Емилиян Костадинов, протойерей Йоан Чикалов, йеродякон Вертоломей Фердов, дякон Костадин Тренев, иподякон Веселин Цанков.

Песнопенията бяха изпълнявани от клиросните певци Диан Иванов, Елка

Караколева, Димитър Стефанов и Тодор Костов.

В края на Великото славословие Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп пострига Илия Илиев за иподякон в Българската Православна Църква.

В края на светата Литургия еп. Поликарп се обърна с празнично слово към християните, преизпълнили храма, като припомни дивното и величествено житие, делата, чудесата и възнесението на небето жив на славния пророк Илия. Той припомни и за словото на Господа Иисуса Христа, че Илия трябва да дойде, за да уреди всичко, да утвърди хората в доброто и полезното, да разобличи онези, които не са с Господа – при второто Негово пришествие, когато ще настане съд на човешкия род. Той говори за това, че паметта на свети пророк Илия се чества близо 3 000 години от целия християнски род, без да секва: *„Няма пророк, който да е така силно почитан от християните. Народът пази и ще предаде за идните поколения благодатта, която е почивала над светия пророк Илия, неговата молитвена подкрепа и вдъхновение. Ще запази и ще предаде това духовно богатство и наследство нашият христолюбив народ – за силната му вяра, която той имаше към Бога, към Всеподателя. И в много от случаите той се превръщаше като един Предтеча на Иисуса Христа, подготвяйки човеците за срещата със Спасителя в множеството месиански случаи, които говореха именно за Онзи, Който ще спаси човеците от греха и ще им даде възможност отново да станат наследници на Рая, на Царството небесно – с покаяние, с изповед, с вяра и любов.*

Христовата Църква пази и ще предаде и онова, което има като очакване за светия пророк Илия, за да може чрез всичко това Църквата да пребъде, да бъде твърда и силна в своята вероизповед, да държи правилно кормилото на вярата и да бъде ръководен корабът на спасението към тихите благодатни води и към онзи пристан, който е осенен от Бога и там, където Бог присъства, обитава и очаква своите верни люде.

Нека по молитвите на светия пророк Илия, крепост Божия, Бог да ни огради със своята любов, със своята благодат и сила. Да дава на всеки един от нас силна вяра в Бога – непокътната, чиста и свята. Да ни дава твърдост да изпълняваме според силите си и възможностите си Неговите заповеди, които не са тежки, а са леки. Да ни утвърди да бъдем крепост Божия и ние в нашия живот, та както чрез пророк Илия, така и чрез нас да се прославя името на Бога, като бъдем добър пример за самите нас, за Църквата и за тези, които са около нас. Защото е речено: ***Тъй да светне пред човеците светлината ви, та да видят добрите ви дела и да прославят Небесния ваш Отец*** *(Мат. 5:16). Да ни огради Бог с послушанието и смирението, което имаше свети пророк Илия. И както той се покоряваше на Божията воля, на Божия глас – да отиде, и въпреки, че животът му биваше многократно застрашен – проповядваше, утвърждаваше и в смирение и послушание изпълняваше Божията заповед и правда.*

И ние днес имаме нужда именно от това – да се вдъхновим от този пример на светия пророк, и ние да бъдем послушни на Божията воля и да бъдем смирени в изпълнението ѝ, защото иначе няма да имаме никаква полза от нашите духовни трудове, от нашето духовно съзерцаване и стремеж – да изкачим стълбицата към Царството небесно. Това е и примерът, който ни завеща и Господ Иисус Христос: ***Бъдете свети, понеже Аз съм свет.*** *(1Петр. 1:16) Бъдете смирени, защото и аз съм смирен.* ***Защото игото Ми е благо и бремето Ми е леко*** *(виж Мат. 11:29-30).*

Нека отново и отново, утвърдени в тези добродетелни слова, да живеем чисто, свято и съкровено, да се радваме във вярата, да почитаме светостта и в такъв духовен блян – да израстваме и ние пред Бога, освещавайки себе си, почитайки светиите и ползвайки ги като един благодатен пример за това как да живеем, как за се спасяваме и как да се единим с Бога."

Негово Преосвещенство Белоградчишки епископ Поликарп поздрави отец-предстоятеля на храма Емилиян Костадинов, свещенството, църковните настоятели, благочестивите християни, отците, които съслужиха в тази богослужба, църковните певци, които с голямо усърдие и сладкопение ни озариха и вдъхновиха, за да бъде молитвата ни пълна. Той преподаде всесърдечно поздравление на всички от Негово Светейшество Софийския митрополит Български Патриарх Неофит. От негово име, от свое име и от името на Софийската света митрополия той изказа благопожелания: *„Бог по Своята велика милост, по млитвеното застъпничество на св. прор. Илия, да ни дава всичко онова, което е полезно за нашето спасение и вечен живот. Да живеем със словата: „Господи, аз не знам какво ми е потребно, не знам какво искам от Тебе, затова Ти ми дай това, което ми е необходимо". Да се утвърждаваме в доброто и полезното и да бъдем достойни православни християни.*"

Еп. Поликарп изрази благодарност за организацията на този прекрасен празник и за поканата, отправена от о. Емилиян, свещенството и църковното настоятелство. *„Нека Бог въздава на всички им, според тяхното усърдие, за да бъдат срещите ни в добри и благодатни моменти и мигове, в радост и утеха".* Негово Преосвещенство завърши словото си с благодарност към всички онези, които са се потрудили за обновлението на храма. Той изрази радост от обновения му вид, по неговите думи: *„Благолепието на храма е важен момент от духовния живот на енорията. Храмовете показват какви са сърцата и на свещениците, а и на народа, който влиза тук. Тук има добри сърца, които радеят за чистотата и благолепието на Божия храм, които радеят за чистотата и благолепието на личния храм, на всеки един от вярващите християни. Нека това пребъде во веки веков, за пример и утвърждаване на всички! На многая и благая лета! Божието благословение и Неговата велика милост, по молитвите на свети пророк Илия! Амин.*"

Отец Емилиян изказа синовна благодарност от името на църковното настоятелство и на всички присъстващи към еп. Поликарп за посещението в нашия храм и оглавяването на светата Литургия и изрази надежда да имаме неговите напътствия и водачество по пътя на спасението, да ни дава сили и кураж; да бъде винаги опора, от която всички имаме нужда. Той преподаде на Негово Светейшество Патриарх Неофит нашата синовната благодарност за грижите за нас и изрази надежда да бъдем винаги в неговите молитви.

Отец Емилиян поднесе в дар на еп. Поликарп икона с образа на св. прор. Илия от името на църковното настоятелство, с надежда да присъстваме в молитвите му.

В края на своето слово той изрази признателност и радост за енорията към всички, които се трудиха за обновлението на храма и подготовката на празника. Той специално благодари на иконописеца Данаил, който е реставрирал много наши икони и е зографисал иконата на св. прор. Илия, която беше поднесена днес като дар.

Празничната светата Литургия завърши с многолетствие.

Негово Преосвещенство еп. Поликарп отслужи водосвет, поръси всеки за здраве и спасение и освети празничния корбан.

ПРАЗНИЧНА ВЕЧЕРНЯ В ХРАМ „СВ. ПРОР. ИЛИЯ”

В навечерието на Илинден, 19-ти юли 2018 г., в храм „Св. прор. Илия” бе отслужена празнична вечерня от предстоятеля на храма протойерей Емилиян Костадинов, протойерей Димитър Москов и отец дякон Тома Попов – наш дългогодишен клиросен певец.

Клиросни певци бяха Диан Иванов, Елка Караколева и Димитър Стефанов.

По време на богослужението бе отслужено последование на петохлебието и раздадено на присъстващите християни след края на службата.

Отец Емилиян и отец Димитър изказаха радостта си от празника с благопожелания към присъстващите и с благодарност към всички, които се трудиха за празничното благоукрасяване на храма и храмовия двор. Отец Емилиян изрази надежда да завършим по-скоро строежа на големия нов храм „Св. Благовещение”, който ще събира много християни от нашата енория.

ЖИТИЕ И ЧУДЕСА НА СВЕТИ ПРОРОК ИЛИЯ

Пристъпвайки към разказа за житието на свети Илия, Боговидец и славен ревнител за Бога, изобличител на беззаконните царе, наказващ отстъпилите от Бога хора, палач на лъжливите пророци, дивен чудотворец, на когото се подчинявали стихиите, и когото слушало небето, велик Божий угодник, който пребивава и досега в плът и ще дойде на земята преди второто Христово пришествие за по-ясно и силно доказателство на ревността, с която той възревнувал за Господа Бога, ще изложим накратко събитията, случили се преди него.

От древност избраните Божии хора от дванадесетте сина на Израил, размножили се в дванадесет племена, наречени колена, образували едно царство, управлявано неделимо и едновластно от един водач, започвайки от Моисей и Иисус Навин и другите съдии на Израил до царете Давид и Соломон. Когато, след смъртта на Соломон, се възцарил синът му Ровоам и когато той, при управлението на царството, поради младостта си, не послушал съветите на опитните старци, а послушал подобните на себе си младежи, той се оказал тежко бреме за своите поданици, защото ги товарел с прекомерни данъци и работа, жестоко ги наказвал, даже не рядко ги изпращал на заточение; тогава десет колена се отвърнали от него и си избрали за цар друг човек, на име Иеровоам. Иеровоам преди това бил роб на Соломон. Веднъж Соломон поискал да убие Иеровоам заради някакво негово провинение, но Иеровоам избягал в Египет, където и живял до смъртта на Соломон. След смъртта на Соломон той се върнал в Израилевата земя и бил избран за цар от израилевите колена, отвърнали се от Ровоам. Соломоновият син Ровоам царувал в Иерусалим само над две колена – Иудиното и Вениаминовото; а Соломоновият роб Иеровоам царувал над десет Израилеви колена, като живеел в град Сихем, който бил възстановен и възобновен от него, тъй като до това време бил в развалини. Останалите верни на Соломоновия син две колена били наречени Иудейско царство; а десетте

колена, преминали към Соломоновия роб, образували Израилското царство.

Но тъй като Израилевите колена, макар и да се разделили на две царства, все пак всички заедно служели на Един Бог, сътворил небето и земята, защото не можели да имат нито друг храм, освен Иерусалимския, построен от Соломон, нито други свещеници освен поставените от Бога; затова по всяко време хората от Израилското царство на големи групи отивали в Иерусалим за поклонение и жертвоприношение на Господа, своя Бог. Като виждал това, Иеровоам, Израилевият цар, започнал да се безпокои, като казал:

– Ако тези хора все така отиват в Иерусалим за поклонение на Бога, ще поискат отново да преминат към първия си цар, Соломоновия син, а мен ще убият.

Като размишлявал за това, той започнал да търси средства, с които би отвърнал израилтяните от Иерусалим, за да не ходят там. И намислил преди всичко да ги отклони от Бога.

– Не е възможно – казал той – да оставят Иерусалим, ако първо не оставят Бога.

Като знаел, че този народ е склонен към идолопоклонство и към всякакво нечисто беззаконие, Иеровоам измислил следната коварна хитрост, за да се отрекат от Бога. Той излял от злато два телеца, подобно на древните израилтяни, които при изхода си от Египет си направили в пустинята златен телец, на който се покланяли, вместо да се покланят на истинния Бог. Като свикал при себе си целия израилев народ и като посочил пред събралите се двата златни телеца, Иеровоам казал:

– Израилю! Ето твоите богове, които те изведоха от Египетската земя. Не ходете повече в Иерусалим, а се покланяйте на тези богове.

И той поставил тези телци на различни места: единия – във Ветил, а другия – в Дан, като построил за тях прекрасни храмове, установил празници и много жертвоприношения в тяхна чест и назначил за тях жреци; и дори самият той изпълнявал задълженията на жрец. За по-голяма съблазън на грехолюбивите хора, Иеровоам заповядал до тези излети от злато идоли в дните, установени за честване на техните празници, да се извършват всякакви беззакония.

Така нечестивият цар заради временното царуване не само че сам отпаднал от Бога, но отклонил от Него и десетте Израилеви колена. След този цар и следващите израилеви царе, заедно с всичките си поданици, се придържали към същото нечестиво идолопоклонничество, на което се научили и привикнали при Иеровоам.

А премилосърдният Господ, който не оставя и тези, които Го оставят, но поради Своята благост, търси тяхното обръщане, изпращал при израилтяните Своите свети пророци, за да изобличават заблужденията им и да ги увещават така, че като се избавят от дяволските мрежи, отново да се върнат към благочестивото почитане на истинния Бог. Заедно с пророците, изпращани в различни времена на Израил от Бога, е и великият между пророците Илия, за чийто живот ще стане дума.

По достоверно предание родината на светия Божий пророк Илия била Галаадската страна, от страната на Иордан, граничеща с Арабия. Градът, в който се е родил, се наричал Тесвит,

откъдето и Илия е наречен Тесвитянин. Илия произлизал от Аароновия род. Баща му се казвал Савах. Раждането на Илия било ознаменувано с видение, което имал баща му. По същото време, когато майката на Илия го раждала, Савах видял светлосияйни мъже, които разговаряли с младенеца, повивали го с огън и го кърмели, като слагали в устата му огнен пламък. Изплашен от това видение, Савах отишъл в Иерусалим и разказал на свещениците за видението. Тогава един от тях, който бил прозорлив, казал на Савах:

– Не се бой от видението за твоя син, но знай, че този младенец ще бъде съсъд на Божията благодат; словото му ще бъде като огън, силно и действено, велика ще бъде и ревността му за Господа, и животът му ще бъде благоугоден на Бога и той ще съди Израиля с меч и с огън.

Такива били знамението при раждането на Илия и предсказанието за него, показващо какъв ще стане, когато възмъжее.

Като произхождащ от свещенически род, Илия получил възпитанието и образованието си между свещеници. Като се отдал на Бога от най-ранна възраст, той възлюбил девствената чистота, в която пребивавал като Божий ангел, непорочен пред Бога, чист по душа и тяло. Като обичал да размишлява за Бога, той често се отдалечавал за безмълвие в пустинни места, където в топла молитва дълго беседвал насаме с Бога, горейки, като серафим, от пламенна любов към Бога. И самият Илия бил обичан от Бога, защото Бог обича тези, които Го обичат. Илия бил удостояван с милостиви беседи с Бога и вследствие на равноангелния си живот, придобил велико дръзновение пред Него: Илия получавал всичко, за което молел Бога, тъй като бил намерил благоволение пред Него. Като слушал и виждал, от една страна, извършващите се в развратения Израил беззакония: царете – пребиваващи в богопротивно нечестие, съдиите и старейшините – непостъпващи според истината, народа – служещ на идолски мерзости и тънещ във всякакви духовни и тлесни пороци, без страх и боязън от Бога, принасящ синовете и дъщерите си в жертва на бесовете; а от друга – ревностните почитатели на истинния Бог – претърпяващи всякакви притеснения и гонения, дори до смърт – за всичко това пророкът силно скърбял със сърцето си: той ту оплаквал гибелта на такова безбройно множество човешки души, ту негодувал срещу жестокото гонение срещу праведните, а особено скърбял и страдал с душата си за безчестието, нанасяно на истинния Бог от страна на нечестивите хора и все повече и повече се изпълвал с ревност за Божията слава. Преди всичко Илия молел Бога да обърне грешниците към покаяние. Но тъй като Бог изисква от грешните хора доброволно обръщане, а в ожесточените сърца на израилтяните нямало такъв стремеж към добро, пророк Илия, като възревнувал силно за Божията слава и за спасението на хората, молел Бога да накаже временно Израил, така че поне с това средство да ги отклони от нечестието. Но като знаел в същото време, че Господ, поради Своето човеколюбие и дълготърпение, не е бърз в наказанието, Илия, поради голямата си ревност за Него, се осмелил да моли Бога да заповяда на него, на Илия, да накаже законопрестъпниците, като предполагал, че те ще се обърнат към покаяние, ако бъдат наказани от човек. И Илия молел неотстъпно Бога за това, докато не получил моленото от всещедрия Господ. Премилостивият Господ, като чедолюбив баща, не искал да опечали любимия Си слуга, който Му служел синовно и не нарушавал дори и най-малката Му заповед; но тъй като Илия Му бил послушен във всичко и никога с нищо не Го прогневявал, то и Бог внимавал към молитвите на Своя верен раб, като не го опечалявал с неизпълнението им.

По това време в Израил царувал беззаконният цар Ахав, който имал Самария за свой столичен град. Ахав се оженил за Иезавел, дъщеря на сидонския цар Етваал. Иезавел, като езичница, донесла със себе си в новото си отечество идол на сидонския бог Ваал. А Ахав построил за него капище в Самария и му въздигнал там жертвеник, самият той му се покланял като на бог и принуждавал всички израилтяни да се кланят на този идол. С това той скоро развил до крайност идолопоклонството в своето царство, с което прогневил Господа повече от всички други царе, царували преди него над Израиля. И ето при този цар отишъл Божият пророк Илия, изпълнен с ревност по Бога, и го изобличил в заблуждение – че той, като оставил Израилевия Бог, сам се покланя на бесовете и заедно със себе си влече целия си народ към гибел. Като видял, че царят не слуша неговите увещания, светият пророк прибавил към думите дело, като предал на наказание царя богопротивник и неговите поданици. Той казал:

– Жив Господ, Бог всемогъщ, Бог Израилев, пред Когото стоя. През тия години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моя дума.

Като казал това, Илия си тръгнал от Ахав и по думата на пророка небето се заключило и настанала суша: нито една капка дъжд или роса не паднала на земята. Вследствие на сушата зърнената реколта била изключително слаба и настъпил глад. Защото, когато съгреши царят, божият гняв идва върху всички поданици (както и преди, вследствие на грехопадението само на Давид пострадало цялото царство). Божият пророк Илия очаквал, че като бъде наказан, израилският цар Ахав ще осъзнае своята заблуда, ще се обърне към Бога с покаяние, а заедно със себе си ще обърне към истинския път и развратения от него народ. Но когато свети Илия видял, че Ахав, подобно на Фараона, остава ожесточен и не само не мисли да остави нечестието, но напротив, все повече и повече затъва в бездната на злото, преследва и дори убива хората, които с живота си благоугаждат на Бога, продължил наказанието на другата и на третата година. Тогава се изпълнило словото на първия Боговидец, свети пророк Мойсей, казано на Израил:

“- И небето над главата ти ще стане на мед, а земята под тебе – на желязо”; защото при затвореното небе земята нямала влага и не давала никакъв плод.

Тъй като въздухът постоянно бил зноен и всеки ден от палещото слънце наставала силна жега, всички дървета, цветя и треви повехнали, плодовете загинали, градините, нивите и полята напълно опустели и на тях нямало нито орач, нито сеяч. Водата в изворите секнала, малките реки и потоците съвсем пресъхнали, а в големите реки количеството на водата намаляло, цялата земя станала безводна и суха, хора, животни и птици умирали от глад. Това наказание постигнало не само Израилското царство, но и околните страни. Защото, когато в града се запали една къща, пожарът се разпространява и върху съседните. Така се случило и в поднебесната: само израилевият народ навлякъл върху себе си Божия гняв, а страдала цялата вселена. Но всичко това станало не толкова от Божия гняв, колкото заради ревността на пророк Илия за Божията слава. Защото премилосърдният и човеколюбив Господ, поради безмерната Си благост, като видял бедствието на хората и гибелта на всякакви животни, бил вече готов да изпрати дъжд върху земята, но се възпирал, за да изпълни решението на Илия и за да не се окажат лъжливи думите на пророка:

– Жив Господ, Бог Израилев, пред Когото стоя! През тия години няма да има нито роса, нито дъжд, освен по моя дума.

Казалият това бил до такава степен обхванат от ревност за Бога, че не пощадил и себе си, тъй като знаел, че когато запасите от храна свършат и той, както и всички останали хора, ще трябва да гладува. Но той пренебрегвал това, защото предпочитал да умре от глад, отколкото да помилва неразкаяните грешници, враждуващи против Бога.

Какво направил всеблагият Бог? Той изпратил пророк Илия в едно уединено място, далеч от човешките жилища, като казал:

"- Тръгни оттук, обърни се към изток и се скрий при поток Хорат, който е срещу Иордан; от тоя поток ще пиеш, а на враните съм заповядал да те хранят там".

Господ направил така, за да предпази Илия от Иезавел, за да не загине от глад и за да възбуди у него, чрез враните и потока Хорат, състрадание към хората, страдащи и загиващи от глад и жажда. В сравнение с другите птици враните притежават особено свойство, те са много лакоми и нямат никакво чувство на жалост даже към малките си врančета, тъй като враната, щом като измъти малките си, ги изоставя в гнездото, като отлита на друго място и ги обрича на смърт от глад. Само Божият Промисъл, грижещ се за всяка твар, ги спасява от смърт: в устата им сами долитат мухи, които врančетата поглъщат. И всеки път, когато враните, по Божия заповед, му носели храна – сутрин хляб, а вечер месо, съвестта на Илия, този вътрешен глас Божий у човека, викала към сърцето му:

– Виж враните, които по природа са диви, лакоми, ненаситни и необичащи своите врančета, как се грижат за твоето препитание: самите те са гладни, а носят храна на тебе. А ти самият, човече, нямаш състрадание към хората, и не само хората, но и животните, и птиците искаш да умориш от глад.

Също така, когато след известно време пророкът видял потока пресъхнал, Бог му казал:

– Време е вече да помилвам измъчената твар и да ѝ изпратя дъжд, за да не умреш и ти самият от жажда.

Но Божият ревнител се устоявал; напротив, той молел Бога да няма дъжд дотогава, докато бъдат наказани ненаказаните и докато загинат всички Божии врагове на земята. Тогава Господ, отново премъдро склонявайки Своя раб към милосърдие, го пратил в Сарепта Сидонска, която не била под властта на израилския цар, при бедна вдовица, за да размисли в себе си какво бедствие е причинил не само на богатите и семейните хора, но и на бедните вдовици, които не само по време на глад, но и в години на богата реколта и всякакво земно изобилие, често нямат храна и за един ден. Пророкът, като дошъл при портите на този град, видял вдовица, носеща дърва, не повече от две дръвца; защото тя имала само шепа брашно в делвата и малко дървено масло в гърнето. Той като Илия бил измъчван от глад, той поискал от вдовицата парче хляб. А вдовицата, като му разказала за своята крайна бедност в последно време, казала, че иска от останалото при нея брашно да приготви за последен път обяд за себе си и за сина си, а после им предстои да умрат от глад. Божият човек можел да се умили от това и да съжали всички бедни вдовици, страдащи от глад; но голямата ревност за Бога побеждавала всичко и той не оказвал никакво милосърдие към погиващата твар, желаейки да прослави Твореца и да покаже на цялата вселена Неговата всемогъща сила. Като имал, заради вярата си, дар на чудотворство от Бога, Илия направил така, че брашното и дървеното масло в

дома на вдовицата не свършвали; и той бил хранен от вдовицата дотогава, докато престанал гладът. Пророкът възкресил и умрелия син на вдовицата с молитва, съединена с трикратно простиране над умрялото момче, както е написано за това в Словото Божие. Съществува предание, според което този възкресен син на вдовицата се казвал Иона, и че именно той, като станал на възраст, се сподобил с пророчески дар и бил пратен в Ниневия да проповядва покаяние; като бил погълнат в морето от кита и след три дни изхвърлен от него, той предизобразил тридневното Христово възкресение, което подробно е описано в пророческата книга и в житието му.

След като изминали три бездъждовни и гладни години, всеблагият Бог, като видял Своето създание съвършено загиващо на земята от глад, се умилостивил и казал на Своя раб Илия:

– Иди и се яви на Ахав; Аз искам да помилвам творението Си и по твоята дума ще пратя дъжд на изсъхналата земя, ще я напоя и ще я направя плодородна. Ахав вече е склонен да се покае, търси те и е готов да те послуша за всичко, което му заповядаш.

Пророкът веднага се отправил от Сарепта Сидонска към Самария, столичния град на Израилското царство. По това време началник на двореца на цар Ахав бил някой си Авдий, верен негов слуга и богобоязлив човек. Той скрил от избиване от Иезавел сто Господни пророци, като ги настанил в две пещери, във всяка по петдесет, и ги хранел с хляб и вода. Като повикал при себе си този началник на двореца, цар Ахав (още преди идването на Илия при него) го изпратил при пресъхналите потоци да търси трева, за да има с какво да нахранят немногото останали живи коне и друг добитък. Авдий едва излязъл от града, когато срещнал пророк Илия, поклонил му се до земята и казал, че Ахав старателно го търси из цялото си царство. Свети Илия отговорил на Авдий:

– Иди кажи на господаря си: Илия е тук.

Авдий се отказвал, като казал:

– Страхувам се, защото, когато аз си ида от тебе, Дух Господен ще те отнесе, не зная къде; и ако отида да обадя на Ахав и той не те намери, тогава ще се окажа лъжец пред своя господар и той ще ме убие.

Илия отговорил:

– Жив Господ Саваот, пред Когото стоя! Днес ще се явя пред Ахав!

Авдий се върнал и казал на царя. Ахав побързал да излезе да посрещне Божия човек. Когато видял Илия, поради затаената в него злоба към пророка, не можал да се въздържи от жестока дума и казал на Илия:

– Ти ли си (този), който смущаваш Израиля?

А Божият пророк безстрашно му отговорил:

– Не аз смущавам Израиля, а ти и бащиният ти дом, понеже презряхте Господните заповеди и вървите по Вааловци.

След това Божият пророк, като имал в себе си силата на Божията помощ, започнал с власт да заповядва на царя, като казал:

– Сега прати и събери при мене цял Израил на планината Кармил и четиристотин и петдесетте (безсрамни) Ваалови пророци, които се хранят от трапезата на Иезавел. (Нека встъпят с мен в спор за Бога и ще видим кой е истинският Бог.)

Царят веднага разпратил пратеници по цялата израилева земя, събрал безчислено множество народ и свикал на планината Кармил всички нечестиви пророци и жреци, и самият той отишъл там.

Тогава Божият ревнител Илия, като застанал пред събралите се, се обърнал към царя и към целия израилски народ със следните думи:

– Още ли ще куцате на две колена? Ако Господ (Бог, Който ви изведе със силната Си ръка от Египет) е Бог, вървете след Него; ако ли Ваал – вървете след него.

Народът мълчал, а и не можел да отговори нищо, защото всеки израилтянин бил изобличаван в заблуда от собствената си съвест. Тогава Илия продължил:

– Ето какво: за да разберете днес кой е истинският Бог, правете това, което ви заповядам. Вие виждате, че само аз останах пророк Господен; вие убихте всички други пророци; виждате също колко много са тук Вааловите пророци. И така, дайте ни две телета за жертвоприношение, едното – на мен, а другото – на Вааловите жреци; но огън да не се подклажда. Върху чиято жертва падне огън от небето и я запали, богът на този пророк е и истинският Бог и всички трябва да Му се поклонят, а тези, които не Го признаят, нека бъдат предадени на смърт.

Като изслушал тези думи, целият народ одобрил решението на Божия пророк и казал:

– Нека бъде така; решението ти е добро.

Когато телетата били доведени при събранието, свети Илия казал на нечестивите Ваалови пророци:

– Изберете си едно теле и първо вие пригответе жертвата, понеже сте много, а аз съм сам и ще я приготвя после. Като положите телето върху дървата, не подклаждайте огън, а се молете на вашия бог Ваал да изпрати огън от небето и да запали жертвата ви.

Безсрамните пророци така и направили. Като хвърлили жребий, те взели телето, издигнали жертвеник, сложили на него достатъчно количество дърва, заклали телето, разделили го на части, положили ги върху дървата на жертвеника и започнали да се молят на своя Ваал да изпрати огън върху жертвата им. Те призовавали името му от сутринта до пладне, като викали:

– Чуй ни, Ваале, чуй ни!

Ала нямало ни глас, ни отговор. Те започнали да скачат около жертвеника, но всичко било напразно. По пладне пророк Илия им се присмял:

– Викайте по-високо, за да ви чуе вашият бог; може би той сега не е свободен или е зает с нещо, или разговаря, или пирува, или е заспал; Викайте, колкото се може по-високо, за да го

събудите.

Лъжепророците призовавали Ваал със силни викове и по обичая си се бодели с ножове, а някои се биели с бичове до кръв. Преди настъпването на вечерта свети Илия Тесвитянин им казал:

– Замълчете и престанете; вече е време и аз да извърша своето жертвоприношение.

Поклонниците на Ваал се спрели. Тогава Илия, като се обърнал към народа, казал:

– Приближете се до мене!

Всички се приближили до него. Пророкът взел дванадесет камъка, според броя на израилевите колена, съградил от тях жертвеник на Господа, след това, като сложил дърва върху жертвеника, разсякъл телето на части, положил ги върху дървата, изкопал окоп около жертвеника и заповядал на хората да напълнят четири ведра вода и да ги излеят върху жертвата и върху дървата; така и направили. Илия заповядал да повторят; повторили. Заповядал за трети път да направят същото; и го направили. Водата се разляла около жертвеника, а окопът се напълнил с вода. И като устремил взора си към небето, Илия извикал към Бога и казал:

– Господи, Боже Авраамов, Исааков и Иаков! Чуй ме днес, Господи, чуй Твоя раб и изпрати от небето огън върху жертвата, за да познаят днес всички тия човеци, че само Ти Си Бог Израилев и че аз съм Твой раб и на Тебе принесох тази жертва! Чуй ме, Господи, отговори ми с огън, за да се обърнат към Тебе сърцата на тези хора!

И огън Господен паднал от небето и унищожил всесъжението и дървата, и камъните, и пепелта, и дори водата, която била в окопа – всичко било унищожено от огъня. Като видял това, целият народ паднал по лице на земята и казал:

– Наистина, само Господ е Бог и няма друг Бог освен Него!

Илия казал на народа:

– Хванете Ваалови пророци, така че нито един от тях да не избяга.

Народът изпълнил заповедта му и Илия ги отвел при потока Кисон, който се вливал с водите си във Велико море. Там той ги изклал със собствените си ръце и хвърлил нечестивите им трупове във водата, за да не се оскверни с тях земята и за да не се зарази въздухът със смрад от тях. След това свети Илия наредил на цар Ахав по-бързо да пие и да яде и да впряга конете в колесницата, за да тръгне на път, защото скоро ще завали силен дъжд, от който всичко ще подгизне. Когато Ахав седнал да яде и да пие, Илия се изкачил на планината Кармил. Като се навел към земята, той сложил лицето си между коленете и се помолил на Бога да изпрати дъжд на земята. Веднага след молитвата му небесата, като с ключ, се отворили и паднал голям дъжд, който намокрил всички и обилно напоил зажаднялата земя. Тогава Ахав, като осъзнал заблуждението си, по пътя към Самария оплаквал греховете си. А свети Илия, като препасал кръста си, тичал пред него, като се радвал за славата на Господа, своя Бог.

Нечестивата царица Иезавел, жената на Ахав, като узнала за всичко станало, страшно се разгневила на Илия за избиването на безсрамните ѝ пророци и като се кълняла в своите богове, изпратила да му кажат, че тя ще го убие на следващия ден в същия този час, в който Илия убил пророците на Ваал. Свети Илия се изплашил от смъртта, защото бил човек с всички присъщи на хората немощи, както е и казано за него: "Илия беше подобострастен нам човек". Поради заплахите на Иезавел той избягал във Вирсавия, в Иудейското царство, и отишъл в пустинята сам. Като изминал един ден път в пустинята, той седнал да отдъхне под един хвойнов храст. Измъчван от скръб, той започнал да моли от Бога смърт за себе си, като казал:

– Господи, стига ми вече, че досега живях на земята; прибери душата ми, понеже аз съм по-добър от отците си.

Пророкът казал това не вследствие на скръб от гонението срещу него, но като Божи ревнител, нетърпящ човешката злоба, безчестенето на Бога и хуленето на пресвятото име Господне: за него било по-леко да умре, отколкото да слуша и да гледа беззаконниците, презиращи и отхвърлящи своя Бог. С тази молитва на уста Илия легнал и заспал под дървото. И ето, ангел Господен се докоснал до него и му казал:

– Стани, яж и пий.

Като се понадигнал, Илия видял до възглавето си топла печена питка и стомна вода. Хапнал, пийнал вода и пак заспал. Ангел Господен повторно го докоснал, като казал:

– Стани, яж и пий, понеже те чака дълг път.

Като станал, Илия пак хапнал и пийнал и като се подкрепил с тази храна, вървял четирийсет дни и четирийсет нощи до Божията планина Хорив, където се заселил в една пещера. Тук събеседник му бил Сам Господ Бог, Който му се явил в полъх от тих вятър. Когато Господ се приближавал към него, страшни знамения предшествали Неговото явяване: отначало имало силна буря, която цепела планини и събаряла скали, после минал огън, но не в огъня бил Господ; след огъня – лъх от тих вятър; там бил Господ. Когато Илия чул минаването на Господ, той закрил лицето си със своя кожух и като излязъл от пещерата, застанал до нея. Той чул

Господ, Който му казал:

– Защо си тука, Илия?

Илия отговорил:

– Пламнах от ревност за Тебе, Господи Вседържителю, защото Израилевите синове оставиха Твоя завет, разрушиха Твоте жертвеници и с меч убиха Твоите пророци; само аз останах, но и моята душа търсят да вземат.

А Господ, като утешавал Илия в скръбта му, му открил, че не целият израилев народ е отстъпил от Него, но Той има седем хиляди тайни Свои раби, които не били прегъвали коленете си пред Ваал. Заедно с това Господ възвестил на Илия предстоящата наскоро гибел на Ахав и Иезавел и на целия им дом и заповядал на Илия да помаже за цар над Израиля един достоен мъж, на име Ииуй, който щял да изтреби целия Ахавов род, а Елисей – да помаже за пророк. Като утешил така Своя раб, Господ си тръгнал от него. А Божият угодник, по Господнята заповед, тръгнал от Хорив, срещнал на пътя Сафатовия син Елисей, който орял земята с дванайсет чифта волове. Като хвърлил кожуха си върху него, свети Илия му обявил Господнята воля, нарекъл го пророк и му заповядал да тръгне след него. А Елисей казал на Илия:

– Умолявам те, пусни ме за малко, за да се простя с баща си и майка си, и ще тръгна след тебе.

Свети Илия не се възпротивил. А Елисей, като отишъл в дома си, заклал чифт волове, от тези, с които орял, устроил гощавка на съседите и родните, а после, като се простил с родителите си, отишъл при Илия и навсякъде вървял след него, като му бил слуга и ученик.

В това време цар Ахав, под влияние на своята нечестива жена Иезавел, прибавил ново беззаконие към предишните:

Един израилтянин, на име Навутей, имал лозе близо до двореца на цар Ахав в Самария. Ахав предложил на Навутей:

– Отстъпи ми лозето си, то ще ми послужи за градина, защото се намира близо до двореца ми. А на тебе ще дам друго лозе, много по-хубаво от това; а ако това не ти е угодно, ще ти заплатя лозето с пари.

Навутей отговорил:

– Да ме пази Господ да ти дам наследството от бащите си.

Ахав се върнал у дома си развълнуван и огорчен от отговора на Навутей и от смущение не можал да яде хляб. А Иезавел, като узнала причината за неговата печал, му се присмяла и казала:

– Каква е тази твоя власт, царю Израилев, щом не си силен да проявиш волята си дори и върху един човек? Но престани да скърбиш, нахрани се и почакай. Аз сама ще ти дам в ръцете лозето на Навутей.

Като казала това, тя написала заповед от името на царя до старейшините на израилевите

граждани и я запечатала с царския печат. В заповедта било написано да повдигнат срещу Навутей лъжливо обвинение, че уж злословил Бога и царя и като представят лъжесвидетели, да го убият с камъни извън града. Несправедливото убийство било извършено по беззаконната заповед. След убийството на напълно невинния Навутей, Иезавел казала на Ахав:

– Наследи сега лозето без пари, защото Навутей не е вече между живите.

Ахав, като чул за убийството на Навутей, малко се натъжил, а после отишъл на лозето, за да го приеме в свое владение. На пътя, по Божия заповед, го срещнал свети пророк Илия и му казал:

– Тъй като ти несправедливо уби невинния Навутей и незаконно завладя неговото лозе, за това така говори Господ: на същото място, където псетата лизаха кръвта на Навутей, ще лижат и твоята кръв; псета ще изядат и жена ти Иезавел и целият ти дом ще бъде изтребен.

Като чул тези думи, Ахав заплакал, свалил от себе си царските одежди, облякъл се във вретище и си наложил пост. И това малко покаяние на Ахав имало пред Господа такава сила, че изпълнението на определеното наказание над целия му дом било временно отложено за след смъртта на Ахав. Защото Господ казал на Своя пророк Илия:

– Понеже Ахав се смири, Аз няма да напратя беди върху неговия дом в неговите дни, но в дните на сина му.

Ахав живял три години след това и бил убит в сражение. Той бил откаран с колесница от мястото на битката в Самария и псетата лижели кръвта му, която се стичала от колесницата, както и предсказал Божият пророк. Така също, в свое време, след вземането на свети Илия на небето, се изпълнило всичко, което било предсказано за Иезавел и за целия Ахавов дом.

След смъртта на Ахав вместо него се възцарил синът му Охозия, който се оказал наследник както на престола, така и на бащиното си нечестие, защото, като слушал своята нечестива майка Иезавел, той се покланял и принасял жертви на Ваал, с което много разгневил Израилевия Бог. Веднъж, поради невнимание, Охозия паднал от прозореца на своя дом и се разболял много тежко. Той изпратил пратеници при лъжливия бог Ваал, по-точно, при беса, който живеел във Вааловия идол и давал лъжливи отговори на обръщащите се с въпроси към него. Охозия изпратил при този бяс да попитат дали ще оздравее от болестта. Когато пратениците на Охозия отивали при Ваал, на пътя, по Божия повеля, ги пресрещнал пророк Илия и им казал:

– Нима в Израиля няма Бог, та сте тръгнали да питате Ваала? Върнете се и кажете на изпратилия ви цар, тъй казва Господ: няма да се вдигнеш от постелката, на която си легнал, а ще умреш.

Като се върнали, те предали думите на болния цар. Царят ги попитал:

– Какъв беше външният вид на човека, който ви каза тези думи?

Те отговорили:

– Този човек беше целият в косми и опасан през кръста с кожен пояс.

Царят казал:

– Това е Илия Тесвитянин.

И изпратил най-старшия петдесетник с петдесет човека, за да хванат Илия и да го доведат при него. Те тръгнали и видели Илия на планината Кармил, защото той привикнал да пребивава предимно там. Като видял Илия да седи навръх планината, петдесетникът му казал:

– Човече Божий! Слез тук! Царят ти заповядва да отидеш при него.

Свети Илия отговорил на петдесетника:

– Ако аз съм човек Божий, нека падне огън от небето да изгори тебе и твоите петдесет мъже.

В същия час паднал огън от небето и ги изгорил. Царят изпратил друг петдесетник със същия брой хора, но и с тях се случило същото: падналият от небето огън изгорил и тях. Царят изпратил трети петдесетник с петдесет мъже. Този петдесетник, като узнал какво се е случило с изпратените преди него, дошъл при свети Илия със страх и смирение и като паднал на колене пред него, го умолявал, като казвал:

– Човече Божий! Ето аз и тези твои раби, дошли с мен, стоим пред теб; помилвай ни! Ние сме дошли не по своя воля, а сме пратени при тебе. Не ни погубвай с огън, както погуби изпратените преди нас.

И пророкът пощадил дошлите със смирение; а тези, които дошли преди това, не пощадил, защото идвали с гордост и с власт, искали да го хванат като пленник и да го водят с безчестие. Господ заповядал на свети Илия безстрашно да върви с третия петдесетник и да каже на царя същото, което е казал и преди. Затова Божият човек, като слязъл от планината, тръгнал с тях. Като дошли при царя, Илия му казал:

– Тъй казва Господ: за това, че ти изпрати да питат Ваал за твоя живот, като че ли в Израил няма Бог, Когото би могъл да попиташ, заради това ти няма да станеш от одъра, на който лежиш, но ще умреш.

И Охозия умрял по словото Божие, изречено с пророческите уста. След Охозия се възцарил неговият брат Иорам, тъй като Охозия нямал синове. При Иорам се прекъснал Ахавовият род, като бил изтребен от Божия гняв през дните на свети пророк Елисей, както пише за това в житието му.

А когато наближило времето, в което Господ определил да вземе при Себе Си Илия жив, в плът, Илия и Елисей отивали от град Галгал в град Ветил. Като знаел по Божие откровение за приближаващото се вземане на небето, Илия искал да остави Елисей в Галгал, като смирено криел от него предстоящото си прославяне от Бога. Той казал на Елисей:

– Остани тук, защото Господ ме праща във Ветил.

А свети Елисей, който също по Божие откровение знаел за това, което щяло да стане, отговорил:

– Жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя.

И двамата отишли във Ветил. Синовете пророчески, които живеели във Ветил, отишли при Елисей насаме и му казали:

– Знаеш ли, че днес Господ ще възнесе твоя господар над главата ти?

Елисей отговорил:

– И аз зная, мълчете.

След това Илия казал на Елисей:

– Остани тук, а мен Господ ме праща в Иерихон.

Елисей му отговорил:

– Жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя.

И отишли двамата в Иерихон. Синовете пророчески, които били в Иерихон, се приближили до Елисей и му казали:

– Знаеш ли, че днес Господ ще вземе от теб твоя господар и ще го възнесе над главата ти?

Елисей отговорил:

– Вече разбрах, мълчете.

Свети Илия отново казал на Елисей:

– Остани тук, защото Господ ме праща на Иордан.

А Елисей казал:

– Жив Господ и жива ти душа! Няма да те оставя.

И тръгнали заедно. На известно разстояние след тях вървели петдесет човека от пророческите синове. Когато двамата свети пророци стигнали до Иордан, Илия взел кожуха си, свил го и ударил с него по водата, водата се отдръпнала на две страни и двамата преминали Иордан по сухо. Като преминали реката, Илия казал на Елисей:

– Искай каквото желаеш да ти направя, преди да бъда взет от тебе.

Елисей отговорил:

– Моля духът, който е в тебе, да бъде двойно върху мене.

Илия казал:

– Мъчно нещо искаш; но ако видиш как ще бъда взет от тебе, ще стане по твоему; а ако не видиш, няма да получиш.

Както вървели и разговаряли, внезапно се явила огнена колесница и огнени коне и ги разделили един от друг, при което Илия във вихрушка бил взет на небето. А Елисей гледал и възкликнал:

– Отче, отче! Колесница на Израиля и негова конница! (С тези думи той като че ли казвал: ти, отче, беше цялата сила на Израил: с твоята молитва и с твоята ревност ти помогна на Израилското царство много повече, отколкото са му помагали голямо множество военни колесници и въоръжени конници). Елисей повече не видял Илия. Тогава той хванал дрехите си и в скръбта си ги раздрал. Скоро до нозете му паднал хвърленият отгоре кожух на свети Илия. Като го вдигнал, Елисей се спрял край брега на Иордан и като разделил с него, подобно на Илия, водата на две страни, преминал по сухо и станал наследник на благодатта, действала в неговия учител. А светият Божий пророк Илия, взет с плътта си на огнена колесница на небето и досега е жив в плът, пазен от Бога в райските селения. Видели са го тримата свети апостоли по времето на преображението на Господ на Тавор и обикновените смъртни хора отново ще го видят преди второто пришествие на Господа на земята. Избягнал смъртта от меча на Иезавел, тогава той ще пострада от меча на антихриста и вече не само като пророк, но и като мъченик, ще се удостои в лика на светиите с по-голяма от сегашната чест и слава от праведния Въздаятел – Бога, Един в три Лица, Отец и Син, и Свети Дух, на Когото отдаваме чест и слава сега и винаги, и във вечни векове. Амин.

Тропар, глас 4:

Ангел в плът, основа на пророците, втори предтеча на Христовото пришествие, славният Илия, изпратил свише благодат на Елисей да премахва недъзи и да очиства прокажени; затова и на почитащите го дава изцеление.

Кондак, глас 2:

Пророче и боговидче на великите дела на нашия Бог, Илие великоименити, с дума заключил небето, моли се за нас на Едничкия Човеколюбец.

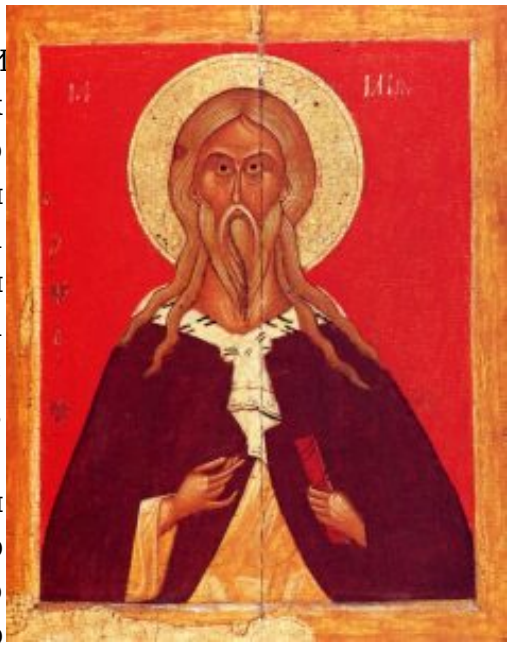
св. Димитрий Ростовски, Жития на светиите “Чети-Минеи”

Източник: www.svnikolai-rasnik.com

Пещерата на св. пророк Илия на територията на кармелитския манастир на планината Кармил

ТАМ, КЪДЕТО Е ПРОРОЧЕСТВАЛ БОЖИЯТ ПРОРОК ИЛИЯ

Икона на св. пророк Илия от Новгород, средата на XV

век – Третяковска алерия

„Пение умилно приеми от нас, пророче Божий Илия”

От древни времена желано място за поклонение на християните станала планината Кармил на Светата Земя. Още през 1104–1107 г. игуменът Даниил посетил тези места. В своето „Хождение” той записал: „Пристигнахме в Хайфа, а оттук се отправихме към Кармилската планина. В тази планина се намира пещерата на Илия пророка, в която се поклонихме.”

800 години по-късно Руската духовна мисия придобила тук участък земя, върху който построила църква на името на пророк Илия, осветен в средата на ноември 1913 г. от Йерусалимския патриарх Дамиан.

Всяка година на храмовия празник се събират православни християни не само от Хайфа и околните селища, но и от всички градове на Израел, за да се помолят на великия пророк. На настоятеля на Илинския храм отец Мирослав му се налага на храмовия празник да кръщава деца, тъй като православните християни, които живеят на Светата Земя, смятат за голяма чест именно в деня на пророк Илия да се изкачат на планината Кармил и да кръстят новородените в руския храм. Често наричат децата с името на пророка. Сред руските поклонници пророк Илия се ползва с особена почит. Това посочил в проповедта си светейшият патриарх Алексий II, когато на 18 юни 1997 г. посетил руския храм на планината Кармил.

„Избран от Бога да обърне Израил от прелестта Ваалова”

С планината Кармил са свързани важни събития от ветхозаветната история. Именно тук стоял Божият пророк Илия, пред целия Израил и царя Ахав, когато призовал ханаанските пророци на състезание и с изпратения от небето огън доказал, че „*Господ е Бог*”. (3 Царств. 18: 39). Тук той изобличил лъжовната религия и посрамил жреците на Ваал, поддържайки вярата в Бога Израилев. Не случайно името Илия означава „*моят Бог е моята крепост*”.

Историята на живота му е описана в Трета и Четвърта книга Царства на Ветхия Завет. Но там почти нищо не се казва за родителите му и с какво се е занимавал преди да бъде призован към пророческо служение. Свети Епифаний Кипърски, като се позовава на църковното предание, съобщава, че бащата на Илия „видял ангели Божии, повиващи младенеца в огън и влагащи в устата му пламък”. Свещеното Писание нарича пророк Илия „тесвитянин, от жителите Галаадски” (3 Царств. 17:1). Вероятно той бил родом от селището Тесви (другото му название е Тишбе). Точното местоположение на това селище до днес остава неизвестно: Галаад или Гилеад в старозаветни времена била голяма област на изток от река Йордан и на север от Мъртво море. Сведенията за нея са също оскъдни: известно е само че областта изобилствала на пасбища, славела се със скотовъдство. Освен това в древността бил прочут така наречения галаадски балсам – смес от смоли и подправки, които се използвали за зарастване на рани.

Божият пророк Илия бил призован на служение във време, когато народът Израилев бил развращаван от „*блудството на Иезавел*” (4 Царств. 9: 22). Като дъщеря на сидонския управител тя била дадена за жена на цар Ахав. Иезавел се покланяла на боговете на природните стихии и плодородието Ваал и Астарта. Тя убедила Ахав да приеме нейната

религия и заповядала да изтреби Божиите пророци, като ги замени с пророците на Ваал. На планината Кармил пророк Илия доказал, че Иехова е истинският Бог, като с молитвата си свалил от небето огън, който подпалил каменния жертвеник и жертвения телец. Според преданието това станало на най-високото място на планината Кармил, наречено Мухрара, което на арабски означава „изгаряне". Предание за Илия пророка се пази и у мюсюлманите, въздаващи му похвала в Корана. Самата планина Кармил арабите обикновено наричат Мар-Елиас, тоест Свети Илия.

Според друга традиция планината се нарича Керен Кармел и названието ѝ се отъждествява с „Божие лозе" и „градина". По върховете ѝ растат много дъбове и борове, а в подножието ѝ – маслинови и лаврови дръвчета. От планината се стичат няколко потока, най-големият от тях изтича от така наречения Илиев извор. В Стария Завет се възпява красотата и плодородието на планината. И днес, когато си тук, на планината Кармил, започваш да разбираш, че самата природа е помагала на живеещите тук в онези времена да усвояват уроците на Бога – Създателя и Промислителя.

На планината Кармил

Пещерата на св. пророк Илия на територията на кармелитския манастир на планината Кармил

Северозападният хребет на платото, някога център на древноеврейските царства, стига до самото крайбрежие на Средиземно море, насичайки планината Кармил. Върху северния му склон е разположено еврейското пристанище Хайфа. Почвата на Кармил е рохкава, подложена на ерозия и затова в планината са се образували пещери. Именно в една от тях се е крил Илия от цар Ахав и Иезевел. (Наистина иудеите сочат друга пещера, която се намира по-ниско върху склона на планината.)

Планината Кармил е дала названието на католическия орден на кармелитите, основан през XII век. Сега тук, на планината, се намира възобновеният през XIX век мъжки манастир на този орден „Stella Maris" („Звездата на морето"). Това е вече четвъртият по ред християнски манастир на това място. Според преданието някога тук се намирала обител на името на пророк Илия, основана от равноапостолна царица Елена. Археологическите разкопки потвърждават

това.

Пещерата на пророк Илия днес се намира на територията на кармелитския манастир. Тя е неголяма по размер. Запазило се е предание, че именно в тази пещера се е подслонило Светото семейство, връщайки се от Египет в Назарет.

Над пещерата на пророк Илия кармелитите са построили храм във формата на кръст. Олтарът на храма е направен от 12 камъка, сякаш възсъздавайки онзи жертвеник, който издигнал пророк Илия на планината Кармил – съставен от 12 камъка – според броя на Израилевите колена. В двора на манастира може да се види и изваяна от камък статуя на пророка, вдигнал меч над Ваалovите жреци. В края на 40-те години на миналия век ръката на статуята била откъсната от арабите, воюващи с израилтяните, понеже смятали, че тя помага на противника. По-късно статуята била реставрирана. Скулптурното изображение е запечатало епизода от тържеството на пророка: „*Тогава Илия им рече: хванете Ваалovите пророци, та ни един от тях да се не скрие. Хванаха ги, а Илия ги отведе при потока Кисон и там ги изкла.*" (3 Царств. 18: 40). След това по молитвата на пророка от небето се излял благодатен дъжд. Според преданието облакът, донесъл дъжда, имал очертанието на Дева Мария.

На мястото, наречено „посрамване на лъжепророците", през 1868 г. монасите кармелити построили малко светилище.

В пещерите на планината Кармил се скрили от отмъстителната Иезавел 100 пророка: "*когато Иезавел изтребваше пророците Господни, Авдий взе сто пророка и ги кри в пещери, по петдесет човека, и ги храни с хляб и вода*" (3 Царств. 18: 4).

Там, където се намирали Самария и потокът Хорат

Статуя на пророк Илия, избиващ ваалovите жреци, при входа на кармелитския манастир

В древни времена Самария наричали не само града, но и далечните му околности. С течение на времето думата „Самария" станало обичайно название на „средна Палестина". В наши дни този ветхозаветен град се нарича Шомрон и се намира на пътя между Сихем и Дженин, около едноименното арабско селище. Самария като столица на Северното, или Израилското царство, се разполагала на висок живописен хълм, издигащ се сред широка долина. Самария наричали и самата планина (хълм) със закръглен връх, намираща се на северозапад от Наблус, на около 50 км северно от Йерусалим. Град Самария бил построен около 875 или 923 г. преди Рождество Христово. Този град се споменава често в Библията, а жителите му биват заклеймявани заради служението си на Ваал, затова и дошъл тук пророк Илия да изобличи идолопоклоннството, предричайки разрушаването на града.

За да угоди на своята жена езичница Иезавел, цар Ахав построил храм и жертвеник на Ваал. Пророк Илия застанал пред Ахав и обявил, че като наказание за идолопоклонството няма да има нито дъжд, нито роса на земята, и че сушата ще се прекрати само по молитвата на пророка.

Дворецът на Ахав носел названието „дом от слонова кост", понеже за довършването му отишло огромно количество от този скъп материал. В руините на двореца са намерени около 500 предмета от слонова кост, при това много от тях били инкрустирани със злато. Когато днес видиш в Самария (на *иврит* – Шомрон) голям брой полуразрушени колони – печални свидетели на минали величия, видът им извиква в паметта думите на друг един пророк: "*Затова ще направя Самария купища развалини в полето … ще разголя основите ѝ*" (Мих. 1: 6).

Думите, произнесени от пророк Илия към цар Ахав в Самария, се сбъднали: народът започнал да страда от нетърпим слънчев зной и глад. По своето милосърдие Господ пратил пророк Илия на съкровеното място – потока Хорат, който е срещу Йордан. От този поток той утолявал жаждата си, а гарван му носел месо и хляб. Някои изследователи смятат, че библейският поток Хорат и днес не е пресъхнал, а се намира в клисурата Хозева, недалече от град Йерихон. Но на някои карти на Израил от епохата на Ветхия завет се посочва, че поток Хорат се намира примерно на 45 км северно от Йерихон, на 3–5 км от десния бряг на Йордан.

Гръцкият манастир на името на свети Георги Хозевит, разположен в околностите на Йерихон, в каньона Вади Келт, е основан приблизително през 480 година. В това сурово и благословено място може да се види голяма пещера и устроен в нея пещерен храм на пророк Илия. Според преданието именно в тази пещера се крил и молел пророк Илия по време на тригодишната суша (вж. 3 Царств. 19: 9).

През април 2007 г. над пещерата можеше да бъдат видени две седнали черни птици, за които гръцките монаси ни разказаха: „Не са нито врани, нито полски гарвани, нито гълъби". Никой от монасите не знаеше как се наричат появилите се тук птици. Пророк Илия бил хранен от гарвани, тоест от големи птици с блестящо черно оперение, гнездящи обикновено в отдалечени места.

Спасявайки се от царица Иезавел

Когато потокът Хорат пресъхнал, пророк Илия чул глас, който му заповядал да върви на

северозапад – в Сарепта. Днес този град се намира на брега на Средиземно море, на юг от Ливан и се нарича Царфат. По времето на пророк Илия това било малко селище на Финикийския бряг, почти по средата на пътя между градовете Тир и Сидон. В началото Сарепта принадлежала на Сидон, а след това – на Тир. Сидон бил финикийски (хананейски) пристанищен град върху крайбрежието на съвременен Ливан, където жителите му се покланяли на сидонския бог Ваал и на Астарта. Царица Иезавел, която въвела в Израил култа към Ваал, била дъщеря на сидонския цар. Сидоняните били врагове на Израил, а пророците предсказвали падането на техния град.

В Сарепта пророк Илия живял по време на тригодишната суша. Тук той се намирал в дома на една бедна вдовица и с молитвите си върнал към живот починалия ѝ син (вж. 3 Царств. 17: 8–24). Във времето на блажени Йероним († 420) на местото на вдовишкия дом се намирала кула, а в по-късен период имало църква, където показвали стаята на пророк Илия. По време на целия престой на пророка в къщата на вдовицата по чудесен начин брашното и маслото не се свършвали. На мястото на някогашното селище Сарепта са се запазили само останки от древни постройки и надгробни паметници.

След три години, когато бедствието от глада в Самария достигнало най-високата си степен, пророк Илия се явил отначало пред началника на царския двор Авдий, а след това и пред цар Ахав, предлагайки му да събере целия народ на Израилското царство и жреците на Ваал и Астарта на планината Кармил за молитва за прекратяване на сушата и глада.

Чувайки за смъртта на своите пророци, царица Иезавел изпаднала в ярост. За да спаси живота си, на пророк Илия му се наложило да бяга на юг. Пророкът предсказал, че Иезавел ще умре от насилствена смърт. Това така и станало в град Изреел, разположен в северната част на Израил, недалече от планината Гелвуй и съвременното шосе Афула – Дженин. По настоящем там се намира малкото селище Зераин, в северозападната част на плинината Гилбоа. Цар Ахав имал в град Изреел дворец, от чийто прозорец била хвърлена царица Иезавел.

Спасявайки се от коварната Иезавел, пророк Илия отишъл в пустинята, където се криел в пещерите. Една от тях се намира на територията на гръцкия манастир „Св. Илия” („Мар Елиас”), разположен днес на територията на кибуца Рамат-Рахел. В обителта се подвизават само няколко гръцки монаси, но тук често идват да се помолят православни араби. Според преданието пророк Илия прекарал една нощ в тамошна неголяма пещера, спасявайки се от царица Иезавел. Ако се съди по някои данни, манастирът на мястото на пещерата на пророк Илия е построен през VI век.

В пустинята пророк Илия със скръб размишлявал за това, че даже такива велики чудеса, които станали на планината Кармил, не могли да обърнат народа към вярата. Той седнал под един хвойнов храст и започнал да измолва за себе си от Бога смърт. Но Господ го отправил в „*път още по-превъзходен*” (1 Кор. 12: 31). Като се подкрепил с чудесно изпратената му храна, пророкът продължил нататък.

Известно е, че пророк Илия е бил във Вирсавия – най-древното израилско селище, основано още от праотеца Авраам. В наши дни този град се намира югоизточно от съвременния Беер-Шева, по-точно – Тел-Шева, както за това съобщиха в музея Негев, намиращ се в Беер-Шева. Музеят, посветен на историята и археологията на пустинята Негев, притежава редки

експонати, разказващи за всички периоди от заселването на Негев. От бившата Вирсавия в Тел-Шева е останала голяма могила, която някога е била крепост, издигната още по времето на цар Соломон. Самият град бил построен във формата на концентрични кръгове. Тук някога се е намирал израилски храм, посветен на Адонай, редом с който е запазен жертвеник, чийто ъгли напомнят четири рога. При външните порти на някогашния град бил изкопан тесен кладенец с дълбочина около 30 м, който се свързва с името на праотец Авраам. Впрочем Беер-Шева се споменава неведнъж във Ветхия Завет и името му се превежда като „седем кладенеца": тук задълго се установявали пастири скотовъди. По данни на музей Негев тук е живял пророк Илия. По дивия, каменист и опасен път, водещ към планината Хорив на Синайския полуостров, Божият пророк вървял в продължение на 40 дни. Именно тук, в подножието на планината, той намерил убежище и прекарал една нощ. Значението на топонима „Хорив" , т.е. „сухост", „пустинност" сочи към скалистата пустиня. Другите наименования на тази планина са Синай и Божията планина, където Мойсей получил от Господ скрижалите на Завета. Но Синай се разглежда от някои изследователи като „планина с много върхове", сред които е трудно да се определи конкретната планина Хорив.

Когато поклонниците се спускат от планината, им показват пещерата храм на пророк Илия, намираща се на планинския склон, водещ към Йосифовата долина. Господ заповядал на пророка да излезе от пещерата и да застане на планината в очакване на Божието откровение. Тук пророкът видял отстъплението на Завета от израилтяните и скърбял за техните беззакония. На планината Хорив Господ се явил на пророка не в бурята и огъня, а в тихия повей на вятъра („лъх от тих вятър"), заповядал да издигнат за израилски цар достоен мъж на име Ииуя, а също и призовал на пророческо служение Елисей (вж. 3 Царств. 19: 11–13).

След планината Хорив служението на свети Илия продължило още няколко години. Изпратен от Бога, той тръгнал за Дамаск да помаже Азаил за цар на Сирия, а Ииуя – за цар на Израил. По воля Божия Илия се отправил на път, намерил Елисей в селището Авел-Мехоли и го помазал за пророк.

В деня, когато Бог пожелал да възнесе Своя пророк на небето, водите на Йордан се разделили пред Илия и съпровождащия го Елисей. В Йордания, в района Вади Харар, където според преданието се намира *„Витавара, отвъд Иордан, дето Иоан кръщаваше*" (Иоан. 1: 28) и където Иисус Христос приел кръщение, може да се види плоският невисок „Хълм на свети Илия", от който пророкът възлязъл на небесата: явила се *„огнена колесница, и огнени коне ... и Илия се понесе във вихрушка към небето*" (4 Царств. 2: 11–12). Този библейски разказ послужил за основа за народните представи за пророк Илия, пътешестващ по небето на колесница през време на летните бури.

По време на Преображение Господне на планината Тавор светите апостоли видели пророк Илия, беседващ със Спасителя за Неговия край в Йерусалим (Мат. 17: 3).

С безграничното си послушание на словото Божие, с безупречната си чистота (той бил първият съвършен девственик във Ветхия Завет), със своята ревност за слава Божия, със любовта си към молитвата, със своя аскетичен, подвижнически начин на живот Божият пророк Илия бил наистина велик и славен пред Бога и хората. Народът го наричал приживе Божи човек и когато хората го срещали, падали ничком пред него, прозирайки великата сила Божия, която пророкът притежавал. Това обяснява защо са така полезни за душата посещенията на онези

места от Светата Земя, свързани с живота и служението на пророка.

Написана от Анатолий Холодюк

Превод от Всемирното Православие

Източник: www.globalorthodoxy.com

ПРЕДСТОЯЩИ ПРАЗНЕНСТВА В ЧЕСТ НА НАШИЯ НЕБЕСЕН ПОКРОВИТЕЛ - СЛАВНИЯ ПРОРОК ИЛИЯ В НАШИЯ ХРАМ

СЕДМА НЕДЕЛЯ СЛЕД ПЕТДЕСЕТНИЦА В ХРАМ „СВ. ПРОР. ИЛИЯ”

На 15-ти юли 2018 г. празнична света Литургия в храма отслужи протойерей Емилиян Костадинов.

Честваxме паметта на светите Отци, които със своите решителни действия, под влиянието на Светия Дух, съкрушили ересите и запазили Православието чисто.

В своето слово отец Емилиян говори за подвига на някои от Отците-поборници и ревнители за нашата Православна вяра – св. Николай Мирликийски Чудотворец срещу арианите на Първи Вселенски събор, св. Максим Изповедник, който се опълчва срещу монотелитството по време на 6-ти Вселенски събор.
„От нас какво се изисква?- запита о. Емилиян – Д*а тръгнем заедно всички и да вървим в правилната посока*.” Той изказа радост и благодарност от дейността на неделното училище при нашия храм и призова да бъдем и ние по своему проповедници на вярата, която изповядваме, да напредваме в знанията на нашата вяра. *„Братя и сестри, Православието в днешните дни е в наши ръце. Виждате голямото хулене на Църквата. Това е било винаги, но като сега не помня… Ние решително трябва да се застанем срещу всякакви опити за провокации, за да можем да запазим Православието такова, каквото ни го е оставил Господ Иисус Христос*.” – завърши о. Емилиян и благослови присъстващите християни.

ПРИТЧА ЗА МОМЧЕТО, КОЕТО ВЯРВАЛО В ЧУДЕСА

Едно момче много обичало да чете добри и умни приказки и вярвало на всичко, което било написано там. Заради това то търсило чудеса и в живота, но не можело да намери нещо в него, което да е подобно на любимите му приказки. Като чувствало известно разочарование в своите стремежи, то попитало майка си, правилно ли е да вярва в чудеса? Или чудеса в живота не се случват? „Скъпи мой – с любов отговорила майка му – ако се стараеш да пораснеш добро и мило момче, то всички приказки в твоя живот ще се сбъднат. Запомни, че чудесата не ги търсят – те сами идват при добрите хора”.

„Който прави добро, от Бога е, а който прави зло, не е видял Бога.” (3 Йоан 11)

Превод от руски: Православно братство при храм „Св. прор. Илия”
Илюстрация: Интернет